

Informasjon til privatister om praktisk-muntlig eksamen i Geofag 1.

1. Lærebok

Ved Ski videregående skole benyttes Aschehougs læreverk: Terra Mater. (Karlsen, Ole G.) I dette faget finnes det kun ett læreverk. Det er læreplanen som bestemmer hva slags kompetanse som skal oppnås i faget. For å få dekket læreplanen, må privatisten bruke andre kilder enn læreboka under hovedområdet Geoforskning.

2. Kompetansemålene i læreplanen for Geofag 1:

Geoforskning

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge og gjennomføre utforsking av geofaglige forhold i en verdensdel, land eller område utenfor Skandinavia, med og uten digitale verktøy, og presentere resultatene
- gjøre rede for sammenhenger mellom berggrunn, landformer og geologiske ressurser i et valgt område
- gjøre rede for årsaker til klimatiske forhold i et valgt område
- kartlegge hydrologiske forhold og drøfte tilgang på ferskvann i et valgt område
- drøfte risiko for miljø- og naturkatastrofer og hvilke konsekvenser disse kan medføre i et valgt område

Jorda i forandring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for den geologiske tidsskalaen og metoder som brukes til å fastsette relativ og absolutt alder
- forklare dannelsen av magmatiske og metamorfe bergarter ved å bruke teorien om platetektonikk
- gjøre rede for dannelsen av sedimentære bergarter
- forklare klimatiske grunntrekk og værforhold ved å bruke teoriene om strålingsbalanse, vannets kretsløp og strømninger i atmosfæren
- observere, beskrive og navngi landskapsformer dannet av isbreer og vurdere hvilke prosesser som kan føre til disse formene

Naturkatastrofer

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare årsaker til jordskjelv, tsunamier og vulkanutbrudd ved å bruke teorien om platetektonikk
- gjøre rede for årsaker til tropiske orkaner og andre typer ekstremvær
- beskrive forskjellige skredtyper og drøfte årsaker til skredene
- forklare årsaker til ekstrem flom og tørke
- lage sammendrag av ulike mediers presentasjon av en naturkatastrofe og vurdere kritisk de geofaglige beskrivelsene
- gi en oversikt over tiltak som kan forebygge skader ved naturkatastrofer
- gjøre rede for hvordan internasjonalt samarbeid kan bidra til å overvåke og varsle naturkatastrofer

Geofaglig verktøykasse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- trekke ut og analysere informasjon fra forskjellige typer geofaglige kart, flybilder, radarplott og satellittbilder
- innhente, bearbeide og presentere geofaglig informasjon ved bruk av digitale verktøy

3. Obligatoriske oppgaver i Geoforskning:

I følge læreplanen, utgjør området Geoforskning 40% av timetallet i faget. Målområdet inneholder flere kompetansemål der kandidaten må gjennomføre forskningsarbeid. Privatisten **må** altså gjennomføre arbeider som dekker følgende kompetansemål.

- planlegge og gjennomføre utforsking av geofaglige forhold i en verdensdel, land eller område utenfor Skandinavia, med og uten digitale verktøy, og presentere resultatene
- gjøre rede for sammenhenger mellom berggrunn, landformer og geologiske ressurser i et valgt område
- gjøre rede for årsaker til klimatiske forhold i et valgt område
- kartlegge hydrologiske forhold og drøfte tilgang på ferskvann i et valgt område
- drøfte risiko for miljø- og naturkatastrofer og hvilke konsekvenser disse kan medføre i et valgt område

Vi anbefaler at privatisten først arbeider med kapittel 1-9 i læreboka, og så gjør forskningsarbeidet. I kapittel 10 i læreboka finner privatisten forslag til problemstillinger som kan undersøkes nærmere i de ulike forskningsoppgavene.

En uke før eksamensdato, må privatisten sende inn en oversikt over problemstillinger/tema for de ulike forskningsoppgavene som er gjort. Dette sendes på e-post til eksamensansvarlig ved skolen. Oppgavene skal framvises og redegjøres for under eksamen, men de skriftlige arbeidene blir ikke vurdert. Kandidater som stiller til eksamen, uten å gjennomført Geoforskningsdelen i læreplanen, vil ha et dårlig grunnlag for å oppnå bestått karakter i faget ved eksamen.

Vi anbefaler kandidater som ikke ønsker å gjøre forskningsdelen i Geofag1, å melde seg opp i faget GeofagX i stedet. Dette faget blir etter all sannsynlighet tilbudt som privatistfag våren 2002, og omfatter de samme kompetansemålene som GeofagX, bortsett fra målområdet Geoforskning.

4. Praktisk-muntlig eksamen i Geofag 1

Skal du ta eksamen i Geofag 1 som privatist ved Ski videregående skole, vil eksamen foregå slik:

- ⤴ Kandidatene møter opp til avtalt tidspunkt, vanligvis kl 16.15. Det trekkes oppgavesett.
- ⤴ Første kandidat får utlevert sin oppgave og får 30 minutter forberedelsestid med alle hjelpemidler. Ikke kommunikasjon med omverden. Når første kandidat er ferdig med forberedelsestiden, går han/hun inn i eksaminasjonslokalet og neste kandidat går til forberedelse.
- ⤴ Eksaminanden skal presentere hovedfunn fra av geoforskningsoppgavene i første del av eksamineringstiden, og vil bli eksaminert i fagstoff tilknyttet oppgavene. I tillegg vil kandidaten bli eksaminert i en oppgave fra forberedelsestiden, knyttet til andre mål i læreplanen enn forskningsdelen.

Praktiske innslag til eksamen:

Dette kan for eksempel være bergart- og mineralgjenkjenning, kartanalyse (berggrunn/løsmassekart/skredkart – se <http://www.ngu.no/kart/bg250/>, <http://www.ngu.no/kart/losmasse/>, <http://www.skrednett.no/>), analyse av værkart.

- ⤴ Selve eksamineringen tar inntil 30 minutter.
- ⤴ Etter endt eksamen får kandidaten karakter etter at eksaminator og sensor har diskutert noen minutter.